

BIOLÓGIA**8. évfolyamos tanulók számára****1. forduló**

Össz.pontszám:	45 p	
----------------	-------------	--

Beküldési határidő: 2016. október 14.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola hosszú bélyegzője:

I. A metszet azt mutatja, hogyan változik a forró éghajlati övezet természetes növénytakarója az Egyenlítőtől észak felé. Írd a megfelelő képrészlet alá az ott előforduló növények és állatok betűjelét! Nem kell minden betűt felhasználni! (10p)

a: nagy kudu **b:** bőgőmajom **c:** akácia **d:** vadmacska **e:** egypúpú teve **f:** orchidea **g:** farkas
h: ébenfa **i:** oroszlán **j:** datolyapálma **k:** lemming **l:** aloe **m:** orka **n:** hárpia **o:** olajfa

II. Egészítsd ki a mérsékelt övezeti lombhullató erdők leírását a megadott szavak segítségével! Nem kell minden szót felhasználnod! (10p)

fotoszintézis bükkösök talaj hőmérséklet kis 500 szárazabb nagy 1000 tölgyerdők
 csapadék fenyvesek vékony fény

A lombhullató erdők társulásai azokon a területeken alakulnak ki, ahol a csapadék évi mennyisége meghaladja az ..1... mm-t. A fák elegendő ...2..hoz és ...3..hez jutnak. Leveleik ...4.. felületűek, ...5.. levéllemezűek. Ez a levélszerkezet élénk ...6..t tesz lehetővé. A levélhullást a ...7.. csökkenése idézi elő, így védekeznek a növények a fagyok károsító hatásai ellen. A tél egyben viszonylagos szárazságot is jelent, mivel a fagyos talajból, a hóból a víz felvétele lehetetlen. Európában a csapadékosabb, kiegyenlített hőmérsékletű helyeken ...8.. alakulnak ki. Ezek a társulások jellemzőek az óceánokhoz közelebb eső területekre. A ...9.., melegebb éghajlat a ...10.. kialakulásának kedvez.

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

III. Döntsd el, igazak-e (I) vagy hamisak (H) a következő állítások! (10p)

- ... 1. A gyöngyvirág egyszikű növény.
- ... 2. A szécinege a hőmérséklet szempontjából tágtúrésú.
- ... 3. A lepkék fejlődési típusa a kifejlés.
- ... 4. A puhatestűeknek három fő testtájuk van.
- ... 5. A halak páros úszói a hátúszó és a farok alatti úszó.
- ... 6. A békák légzésében a kültakarónak is fontos szerepe van.
- ... 7. Az állatok közül csak a madarak szaporodnak tojással.
- ... 8. A lovak a páros ujjú patásokhoz tartoznak.
- ... 9. A sün és a denevérek téli álmot alszanak.
- ... 10. Az állatfajok háromnegyede az ízeltlábúak törzsébe tartozik.

IV. Karikázd be a helyes választ! (5p)

1. Melyik gáz vesz részt a savas esők kialakulásában?

- a. hidrogén b. oxigén c. hélium d. nitrogén-oxidok

2. Mi fokozza az üvegházhatást?

a. légkör oxigéntartalmának csökkenése	b. a légköri porszennyezés növekedése
c. légkör szén-dioxid tartalmának növekedése	d. a légköri vízgőz mennyiségének csökkenése

3. Mi az ózonpajzs csökkenésének következménye?

- a. savas esők alakulnak ki
 b. csökken a légkör oxigéntartalma
 c. növekszik a légkör szén-dioxid tartalma
 d. a szem és a bőr megbetegedései gyakoribbá válnak

4. Miért káros a trópusi esőerdők kivágása?

- a. nem szüretelhető belőlük termés
 b. kivágásuk hatására csökken a széndioxid-termelés
 c. kivágásuk után a területek nem hasznosíthatók állattartásra
 d. területük termőterületként csak néhány évig hasznosítható és nem újulnak meg

5. Melyik a veszélyeztetett fajok nemzetközi címerállata?

- a. kékbálna
 b. kardszárnyú delfin
 c. óriás panda
 d. tigris

V. Melyik vitaminra illik a leírás? (5p)**...-vitamin**

Ez a vitamin hámvédő hatású. Hiányában egyrészt szürkületi vakság alakul ki, vagyis a beteg nem jól lát félhomályban, másrészt a bőr és a szem hámszövege károsodik.

...-vitamin

Ez a vitamin a normális csontfejlődéshez szükséges. Hiányában a csontokba nem épül be a kalcium, ezért szilárdságuk csökken. Ennek következtében a csontok deformálódnak, a csontváz torzul. Táplálékaink nem tartalmazzák hatékonyan ezt a vitamint, hanem csak ennek előanyagát. Az előanyag a bőrben a napsütés ultraibolya sugarai hatására alakul tovább, ezért fontos, hogy nap érje bőrünket.

...-vitamin

Idegvédő hatású, hiánya idegrendszeri zavarokat, ideggyulladást okoz. Hiánya a beri-beri nevű betegséget okozza. Nálunk nemigen fordul elő, mivel ez a vitamin táplálékainkban bőven megtalálható.

...-vitamin

A szervezetben lejátszódó oxidációs folyamatokban vesz részt. Különösen a kötő- és támasztószövetek egészséges fejlődéséhez, valamint a kórokozók elleni védekezésben fontos.

...- vitamin

Életképes hímivarsejtek termeléséhez, illetve a terhesség kihordásához szükséges

VI. Testünk a számok tükrében. Tudod-e: (5p)

- mennyi nyálunk termelődik egy nap alatt? l/nap
- milyen hosszú a vékonybelünk? cm
- mekkora a tüdőnk légzőfelülete? m²
- mekkora a bőrünk felülete? m²
- hány db idegsejtünk van? milliárd